

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**  
**Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ**  
**ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

**A.**

Η μητρική γλώσσα εγκαταλείπεται για αρκετούς λόγους. Αρχικά, υπάρχει η ανάγκη των νέων να αποκτήσουν τη δίκη τους ιδιόλεκτο και να αποστασιοποιηθούν από τη γλώσσα των ενηλίκων. Επιπλέον, στις μέρες μας η γλωσσομάθεια έχει αυξηθεί κατακόρυφα και δεχόμαστε καθημερινά πολλά γλωσσικά ερεθίσματα από ξένες γλώσσες. Ακόμα, οι σπουδές και το διεθνές περιβάλλον της εργασίας ευνοούν την καθιέρωση μιας διεθνούς γλώσσας εις βάρος της μητρικής. Τέλος, σημαντικό ρόλο παίζει η ξενομανία και η τάση των ανθρώπων να μιμούνται οτιδήποτε ξενόφερτο.

**B1.** α-Σ, β-Λ, γ-Λ, δ-Σ, ε-Λ, στ-Λ

**B2. ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ:**

«Είναι αληθές ότι η γλωσσομάθεια έχει αυξηθεί γεωμετρικά τις τελευταίες δεκαετίες»

**ΣΧΟΛΙΑ/ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ:** «Ο σημερινός απόφοιτος λυκείου θα διαβάσει και θα μιλάει αγγλικά ασυγκρίτως καλύτερα από τον ανάλογο του στη δεκαετία του '70 και του '80. Το επικοινωνιακό μας περιβάλλον κατακλύζεται από ξένη γλώσσα: τηλεόραση, ταινίες, διαδίκτυο, videoclips και ποπ κουλτούρα.»

Η παράγραφος αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων, με αίτιο-αποτέλεσμα και παραδείγματα. Αρχικά, καταγράφεται ως αιτία η αύξηση της γλωσσομάθειας τις τελευταίες δεκαετίες, η οποία δημιουργεί το αποτέλεσμα ο σημερινός νέος να μιλάει και να διαβάζει καλύτερα τα αγγλικά. Επιπρόσθετα, δίνονται και παραδείγματα για τον κατακλυσμό από αγγλικά στον καθημερινό μας λόγο ("τηλεόραση, ταινίες, διαδίκτυο, videoclips και ποπ κουλτούρα")

**B3.** Ο συλλογισμός είναι παραγωγικός καθώς ξεκινά από μια γενική θέση, σύμφωνα με την οποία τα μέλη των οικολογικών οργανώσεων νοιάζονται για το περιβάλλον και καταλήγει σε μια ειδικότερη διαπίστωση, ότι η Μαρία ως μέλος μιας τέτοιας οργάνωσης ενδιαφέρεται έντονα για την περιβαλλοντική καταστροφή.

**B4.α)** Οι ξένες γλώσσες κατακλύζουν το επικοινωνιακό μας περιβάλλον

**β)** Αδυναμίες και ανεπάρκειες καλύπτονται από τα γκριγκλις

Η ενεργητική σύνταξη χρησιμοποιείται για να τονίσει το υποκείμενο του ρήματος και για να κάνει το ύφος πιο άμεσο, παραστατικό και ζωντανό. Αντίθετα, η παθητική σύνταξη χρησιμοποιείται για να τονίσει την ενέργεια του ποιητικού αιτίου και για να κάνει το ύφος πιο επίσημο και ουδέτερο.

**B5.α)** i. Το ποτάμι που μας περιέχει

ii. θρυμματισμένη γλώσσα

**β)** γεωμετρικά: παράμετρος

περιέχει: απέχω

οικονομικά: παράνομος

**Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ**

**ΤΙΤΛΟΣ ΑΡΘΡΟΥ:** Γλωσσομάθεια: Αναγκαιότητα ή απειλή;

**ΠΡΟΛΟΓΟΣ:** Αναφορά στις σύγχρονες απαιτήσεις της εποχής, στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης, της κατάρτησης των συνόρων και των αποστάσεων, της εξέλιξης των ΜΜΜ και των ΜΜΕ, καθώς και του εμπλουτισμού του εκπαιδευτικού προγράμματος. Ανάγκη της εποχής η γλωσσομάθεια.

## **ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ:**

### 1. Αναγκαιότητα γλωσσομάθειας

- **Σπουδές:** Εκπόνηση εργασιών, επαφή με άλλους πολιτισμούς, τρόπους σκέψης, ερεθίσματα για τον κόσμο, εμπλουτισμό γνώσεων, διεύρυνση πνευματικών οριζόντων, ευελιξία στην επιλογή τόπου σπουδών.
- **Εργασία:** Ανταγωνιστικότητα, δυνατότητα απόκτησης περαιτέρω γνώσεων (εξειδίκευση), δυνατότητα μετεκπαίδευσης σε ξένη χώρα, απόκτηση ευρέος ορίζοντα σε συγκεκριμένο επαγγελματικό αντικείμενο, (δυνατότητα επικοινωνίας με συναδέλφους από άλλες χώρες (επαγγελματική κοινωνικοποίηση / συνεργασία), ανταλλαγή απόψεων.
- **Τεχνολογία:** Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και η κυριαρχία της σε κάθε τομέα της καθημερινότητας μας επιβάλλει την γνώση ξένης ορολογίας (κυρίως αγγλικής).
- **Κοινωνία:** Σύναψη σχέσεων με αλλοθνήεις, δυνατότητα επικοινωνίας με άτομα από άλλες κουλτούρες, διεύρυνση κοινωνικών οριζόντων, περιορισμός προκαταλήψεων, ρατσιστικών διαθέσεων, αφού με την κατάκτηση μιας ξένης γλώσσας το άτομο προσεγγίζει και την αντίστοιχη κουλτούρα.
- **Ευρωπαϊκή Ένωση - Παγκοσμιοποίηση:** διάδραση, αλληλεξάρτηση και αλληλοσυνεργασία με τα κράτη - μέλη, νέες συνθήκες που επιβάλλει η ελεύθερη κίνηση αγαθών, ιδεών και επαγγελματιών, και προκαλούν ένα ευρύτερο πλαίσιο έντονου ανταγωνισμού.
- **Τουρισμός - Ταξίδια:** διευκόλυνση στις πρακτικές ανάγκες τόσο για τον αλλόγλωσσο ταξιδιώτη, όσο και για τον γηγενή, αλλά και στην προσέγγιση της πολιτιστικής ιδιαιτερότητας ενός λαού.

### 2. Κίνδυνοι αν αμελήσουμε μητρική γλώσσα

- υποβάθμιση γλωσσικού αγαθού, υποβάθμιση σκέψης και πνευματικού επιπέδου, περιορισμός και συρρίκνωση αναπαραστάσεων στη μητρική γλώσσα, αλλοίωση γλωσσικού ενστίκτου
- ξενομανία, υιοθέτηση ξένων δομών και αφομοίωση αυτών στον γλωσσικό κώδικα, νόθευση γλωσσικού κώδικα
- απομακρυνση από τη γλωσσική παράδοση, κρίση αξιών και αρχών που απορρέουν από το παρελθόν, το οποίο διαμόρφωσε τη γλωσσική συνείδηση του ομιλούντος
- τεχνοκρατική παιδεία και ταύτιση της μητρικής γλώσσας με παρωχημένες και τυποποιημένες έννοιες και αξίες
- υποβάθμιση της εγχώριας λογοτεχνίας, αφού εμποδίζει και την κατανόηση των εθνικών πνευματικών πονημάτων της εθνικής λογοτεχνίας, αλλά και την περαιτέρω εξέλιξη της σήμερα.
- αλλοίωση επικοινωνίας, κρίση ανθρώπινων σχέσεων, συρρίκνωση διαλόγου και υιοθέτηση δομών που αδυνατούν να εκφράσουν τα ουσιαστικά με τρόπο δημιουργικό και λυτρωτικό
- υποβάθμιση πνευματικού υπόβαθρου, αφού η απλοϊκή γλώσσα προκαλεί παρόμοια σκέψη, κίνδυνος κοινωνικού και πολιτικού ετεροπροσδιορισμού.
- εξασθένηση πολιτιστικής ταυτότητας
- απειλή κοινωνικής υπόστασης ατόμου και στρέβλωση της ευρύτερης (εθνικής) ταυτότητας του στο παγκόσμιο γίνεσθαι, κίνδυνος αλλοίωσης των χαρακτηριστικών κάθε έθνος μέσα σε ένα χαοτικό παγκοσμιοποιημένο χωροχρόνο.

## Γ. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Προβληματισμός για αυξημένη γλωσσομάθεια στη σύγχρονη εποχή, η οποία να μεν αποτελεί αναγκαίο εφόδιο του σημερινού πνευματικού και επαγγελματικού γίγνεσθαι, αλλά πρέπει να έρθει σε αρμονία με την αντίστοιχη καλλιέργεια και σεβασμό της γλωσσικής μας ταυτότητας. Προτεινόμενες προϋποθέσεις, ώστε να μην παραμεληθεί η μητρική γλώσσα:

- ανθρωπιστική παιδεία
- παρέμβαση κράτους και πρωτοβουλίες για την ενίσχυση και προβολή της γλώσσας τόσο τοπικά όσο και παγκόσμια
- πρότυπα πνευματικής ηγεσίας
- ορθή λειτουργία ΜΜΕ
- γόνιμη επαφή με παράδοση και αξίες που διαμόρφωσαν γλωσσικό ένστικτο παρόντος
- ατομική πρωτοβουλία: μελέτη παράδοσης και κλασικής γραμματείας, επίσκεψη σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους που αφυπνίζουν την ιστορική συνείδηση

ΚΑΡΑΚΩΛΙΟΣ ΗΡΑΚΛΗΣ  
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ – ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ